

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 8/2018-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou MOJŽIŠ a partneri, s. r. o., v mene ktorej koná advokát JUDr. Ivan Mojžiš, Sasinkova 10, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Trenčín pri rozhodovaní o návrhu na doplnenie dokazovania a vyrozumením sp. zn. 2 Pv 759/15/3309 zo 7. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „okresná prokuratúra“) pri rozhodovaní o návrhu na doplnenie dokazovania a vyrozumením sp. zn. 2 Pv 759/15/3309 zo 7. júna 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Trenčín sp. zn. ORP-1207/TN-TN-2015 z 28. decembra 2015 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažovateľ sťažnosť, na základe ktorej ho prokurátorka okresnej prokuratúry zrušila uznesením sp. zn. 2 Pv 759/15/3309 z 27. januára 2016. Prokurátorka zároveň uložila poverenému príslušníkovi Policajného zboru, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V súlade s týmto pokynom vydal poverený príslušník Policajného zboru 16. decembra 2016 v poradí druhé uznesenie o vznesení obvinenia, ktorým bolo opäť vznesené proti sťažovateľovi obvinenie pre prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ podal aj proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením zo 17. januára 2017 ako nedôvodnú zamietla. Tým nadobudlo uznesenie povereného príslušníka Policajného zboru o vznesení obvinenia zo 16. decembra 2016 právoplatnosť. Sťažovateľ sa domáhal zrušenia tohto právoplatného rozhodnutia v zmysle § 363 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) návrhom z 28. februára 2017 podaným na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). Návrh bol generálnym prokurátorom Slovenskej republiky odložený ako nedôvodný, o čom bol sťažovateľ oboznámený upovedomením z 12. mája 2017.

3. Prokurátorka okresnej prokuratúry 24. mája 2017 písomne upovedomila sťažovateľa, že skutok, ktorý bol povereným príslušníkom Policajného zboru kvalifikovaný ako prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona bude v obžalobe kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Súčasne

oboznámila sťažovateľa o tom, že prípadné návrhy na doplnenie dokazovania k zmenenej trestnoprávnej kvalifikácii jej má sťažovateľ bezodkladne oznámiť, prípadne ich môže uplatniť na hlavnom pojednávaní v konaní pred súdom. Sťažovateľ na základe upovedomenia doručil na okresnú prokuratúru 1. júna 2017 svoje vyjadrenie označené ako „Návrh na vykonanie nového dokazovania pre nekonvalidovateľné porušovanie práva na obhajobu“, v ktorom navrhol, aby bolo vykonané nové dokazovanie všetkých úkonov, pretože došlo k zmene právnej kvalifikácie. Prokurátorka okresnej prokuratúry tieto návrhy sťažovateľa na doplnenie dokazovania odmietla, o čom informovala sťažovateľa vo vyrození sp. zn. 2 Pv 759/15/3309 zo 7. júna 2017 (ďalej aj „vyrozenie“).

4. Na sťažovateľa bola 9. júna 2017 podaná na Okresnom súde Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) obžaloba pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona a 12 júna 2017 vydal okresný súd pod sp. zn. 2 T 76/2017 trestný rozkaz, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd odsúdil sťažovateľa na peňažný trest vo výške 160 € a pre prípad, že by výkon tohto trestu bol úmyselne zmarený, mu bol uložený náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov.

5. Podľa sťažovateľa došlo zo strany okresnej prokuratúry k porušeniu v záhlaví označených práv, pretože vyrozením zo 7. júna 2017 boli odmietnuté jeho návrhy na doplnenie dokazovania z dôvodu zmeny právnej kvalifikácie. Preto sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd a navrhol, aby o nej takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, postupom Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 7.6.2017, ktorým oznámil obvinenému, že po zmene prísnejšej právnej kvalifikácie skutku odmietla vykonať návrhy obvineného na doplnenie dokazovania, boli p o r u š e n é .

Okresná prokuratúra Trenčín je povinná zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľova na účet jeho právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. V úvode považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že je viazaný petitom sťažnosti (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ sa v petite sťažnosti domáha

vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na doplnenie dokazovania a vyrozumením zo 7. júna 2017. Tvrdenia o porušení práva na obhajobu, ako aj polemiky o postupe povereného príslušníka Policajného zboru a generálneho prokurátora v súvislosti s rozhodovaním o návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatného rozhodnutia v zmysle § 363 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jeho argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04 a II. ÚS 65/07).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu..

12. Posudzovaná sťažnosť je návrhom zjavne neopodstatneným.

13. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 142/2011). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený. Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

14. Ako už bolo uvedené, prokurátorka okresnej prokuratúry upovedomila 24. mája 2017 sťažovateľa, že v obžalobe dôjde k zmene právnej kvalifikácie skutku oproti jeho právnej kvalifikácii v uznesení o vznesení obvinenie. Skutok, ktorý bol pôvodne kvalifikovaný ako prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona, mal byť v obžalobe právne kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. V tejto súvislosti bol sťažovateľ vyzvaný, aby bezodkladne oznámil návrhy na dokazovanie k zmenenej právnej kvalifikácii skutku. Zároveň bol sťažovateľ poučený, že tieto návrhy môže uplatniť v konaní pred súdom.

Sťažovateľ na základe tejto výzvy navrhoval, aby *„bolo vykonané nové dokazovanie všetkých úkonov podľa ustanovení trestného poriadku, vzhľadom na fakt, že ide o prekvalifikovanie skutku s prísnejšou právnou kvalifikáciou, teda dôkazy, ktoré boli získané a zabezpečené v pôvodnom trestnom stíhaní, nemôžu byť použité, pretože ide o rozdielny trestný čin s rozdielnou skutkovou podstatou a s prísnejším trestom...“*.

Prokurátorka okresnej prokuratúry návrhy sťažovateľa na doplnenie dokazovania odmietla, o čom bol sťažovateľ oboznámený vyrozmútením zo 7. júna 2017. Tým mala okresná prokuratúra porušiť označené práva sťažovateľa.

15. Podľa § 234 ods. 2 Trestného poriadku obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie. Ak prokurátor mieni tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval policajt, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného, obhajcu a poškodeného a zistí, či so zreteľom na zamýšľanú zmenu navrhujú doplniť vyšetrowanie alebo skrátené vyšetrowanie. Ak prokurátor nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho, urobí o tom záznam do spisu a vyrozumie osobu, ktorá návrh podala.

16. Trestný poriadok teda nevyučuje zmenu právnej kvalifikácie skutku prokurátorom za splnenia istých podmienok. Zmena právnej kvalifikácie musí byť predvídateľná, teda obvinený by na ňu mal byť upozornený a mal by mu byť daný čas pripraviť si k nej obhajobu. Zo sťažnosti, ako aj z obsahu listín tvoriacich jej prílohu vyplýva, že prokurátorka upovedomila sťažovateľa o zmene právnej kvalifikácie skutku a zároveň vyzvala sťažovateľa, aby s ohľadom na túto skutočnosť oznámil návrhy na dokazovanie. Sťažovateľ navrhoval vykonanie nového dokazovania z dôvodu, že zmenou právnej kvalifikácie došlo k prekvalifikovaniu skutku na trestný čin prísnejšie trestaný. Obvinenie bolo sťažovateľovi vznesené pre prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1 Trestného zákona, kde je trestná sadza trestu odňatia slobody do jedného roka oproti prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, kde je ustanovená trestná sadza do dvoch rokov. Prokurátorka nepovažovala takéto doplnenie dokazovania za potrebné, preto návrh sťažovateľa na doplnenie dokazovania odmietla, o čom sťažovateľa riadne oboznámila vyrozumiením zo 7. júna 2017. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že zmienené ustanovenie § 234 ods. 2 Trestného poriadku v žiadnom prípade neukladá prokurátorovi vyhovieť návrhu obvineného na doplnenie dokazovania.

17. Prokurátorka tak postupovala v trestnej veci sťažovateľa v súlade s právnou úpravou a samotná skutočnosť, že návrhy sťažovateľa na doplnenie dokazovania boli odmietnuté, nemohli mať za následok porušenie práv sťažovateľa podľa ústavy, resp. listiny či dohovoru. Navyše, návrhy na doplnenie dokazovania či na vykonanie nového dokazovania, ktoré sťažovateľ navrhoval, môže sťažovateľ uplatniť v konaní pred súdom. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že sťažovateľ podal proti trestnému rozkazu

okresného súdu sp. zn. 2 T 76/2017 z 12. júna 2017 odpor, preto bolo v trestnej veci sťažovateľa nariadené hlavné pojednávanie na 3. október 2017 a následne na 25. február 2018. Ústavný súd zároveň dáva sťažovateľovi do pozornosti, že pri prejednaní veci na hlavnom pojednávaní nie je sudca viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerom trestu obsiahnutého v trestnom rozkaze (§ 355 ods. 3 Trestný poriadok).

18. Ústavný súd preto dospel k záveru, že postupom okresnej prokuratúry pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na doplnenie dokazovania a vyrozumením zo 7. júna 2017 nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Postup okresnej prokuratúry bol v súlade s platnou a účinnou trestnoprávnou úpravou, a teda bol plne ústavne akceptovateľný. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Pretože sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018